

Efter barnförhöret

Lisa Sandelin, Anna Petersén, Sara Thunberg & Åsa Källström

Kontakt: anna.petersen@oru.se lisa.sandelin@oru.se

Utvärderingen

- Initierad av Allmänna barnhuset
- Finansieras av FORTE, ca 6 miljoner kr
- Pågår 2022 – 2026
- Godkänd av Etikprövningsmyndigheten
- Genomförs av ämnet socialt arbete vid Örebro universitet: Lisa Sandelin (doktorand), Anna Petersén (lektor), Sara Thunberg (lektor) och Åsa Källström (professor).

Utvärdering av *Efter barnförhöret*

Syftet med projektet är att utvärdera *Efter barnförhöret* genom att (i) undersöka giltigheten i modellens programteori, (ii) undersöka hur modellen genomförts, dvs. programtrohet, och (iii) undersöka utfallet av modellen för barn, föräldrar, samt praktiker från socialtjänsten, Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

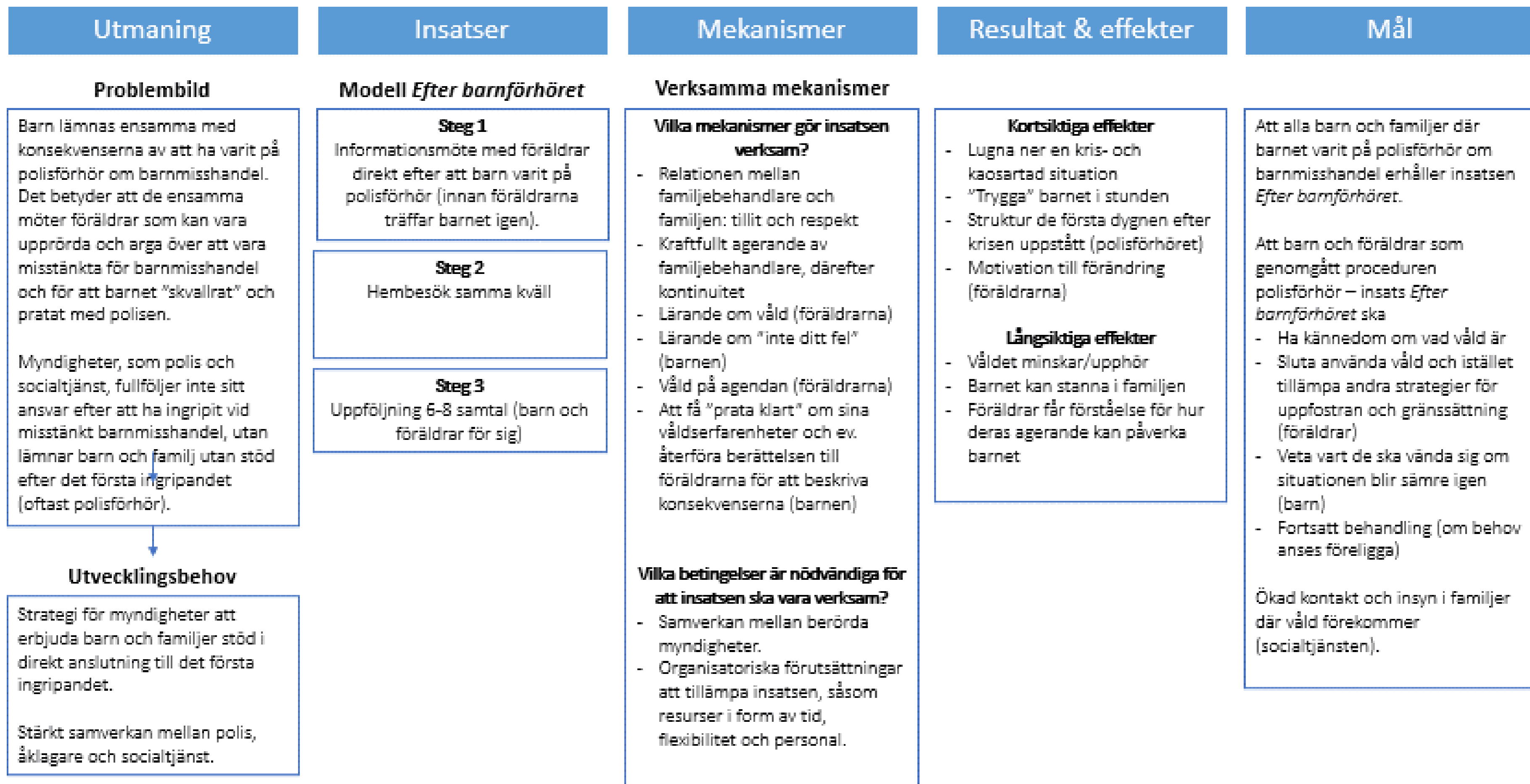
Programteori är en modell över hur en intervention är tänkt att fungera med avseende på prestationer som ska leda till önskvärda effekter.

Frågor beträffande hur modellen genomförs:

- Vilka aktiviteter genomförs inom ramen för modellen och hur fungerar dessa i praktiken?
- Hur överensstämmer modellens programteori och insatserna som genomförs?
- Vilka erfarenheter har familjebehandlarna av att arbeta med modellen?
- Vilka förutsättningar krävs avseende organisation, ledning och samverkan för att arbeta med modellen?

Frågor beträffande modellens utfall:

- Leder användandet av modellen till fler eller färre beviljade insatser efter att socialtjänsten utredning avslutats?
- Hur upplever barn och föräldrar att delta i modellen?
- Hur uppfattar socialsekreterare, poliser och åklagare att modellen påverkar deras arbete?

Utvärderingen består av fyra delstudier

- Intervjuer med familjebehandlare (20 personer, 11 kommuner) ✓
- Granskning av utredningar och journalanteckningar (200 st)
- Intervjuer med föräldrar och barn som deltagit i EBF
- Enkät till socialsekreterare, polis och åklagarmyndigheten

Bakgrund

Barnmisshandel är ett globalt folkhälsoproblem.

Ca 22-23 % av världens barn är utsatta för våld. Ca 15-19 % i Sverige.

70 % av alla LVU innefattar våld.

70 % av alla barn är kvar i hemmet efter att våld blivit känt, 30 % blir omhändertagna.

Bakgrund

Stort mörkertal – många barn vill inte berätta om våld. Våld förknippat med rädsla hur andra ska reagera, rädsla att inte bli trodd, skuld och skam.

Den reaktion som berättande framkallar är utöver övriga konsekvenser som våld innebär, t ex psykisk ohälsa, självskadebeteende, våldsamt beteende, missbruk, kriminalitet, (psyko)somatiska problem.

Pga våldets svåra konsekvenser, har forskning slagit fast att det är mycket viktigt med tidiga insatser till målgruppen.

Efter barnförhöret – en nödvändig och bra insats?

Interventioner/insatser i form av metoder och modeller är sällan utvärderade.

Svårt att utvärdera!

EBF bygger på antagandet att familjen hamnar i kris i samband med att våld uppdagas... men stämmer det?

Koppling till Barnkonventionen

- Alla barn har rätt att skyddas från våld, men också få stöd när våld har förekommit.
- Barnets bästa ska styra vilka insatser som kan bli aktuella.
- Barn har rätt att bli hörda i ärenden som berör dem.

Delstudie ett: Familjebehandlarnas perspektiv

- Erfarenhet av att arbeta med *Efter barnförhöret*
- Maj-December 2022
- 40-70 minuter

Preliminära resultat

Resultat

- Möjligheter med att arbeta med *Efter barnförhöret*
  - Motivationsfönster
  - En barnfokuserad metod
- Organisatoriska aspekter
  - Personal
  - Anpassning av modellen till lokala kontexter

Motivationsfönster

Jill berättar att det är inte många som säger nej, dom flesta inser att de behöver hjälp

Amanda tycker att man i modellen använder krisen som en öppning för vidare kontakt

En barnfokuserad modell

Hedda berättar om hur man i uppföljningssamtalen fokuserar på barnen och utgår från barnens behov.

En barnfokuserad modell

Bella berättar om hur viktigt det är att skapa en allians med föräldrarna för att få arbetet att fungera och hur detta har bidragit till att de aldrig fått nej på hembesök.

En barnfokuserad modell

Amanda tycker att de tappar barnfokus när de inte har uppföljande samtal

Personal

Alice berättar att de är för få som arbetar med EBF, det gör henne stressed och leder till att inte alla får hjälp

Ellen berättar att de har gjort mycket abrovinker för att försöka lösa personalfrågan

Anpassning av modellen till lokala kontexter

Ellen berättar de jobbar hårt med att informera socialsekreterarna om EBF för att de ska skicka remisser.

Anpassning av modellen till lokala kontexter

Simona funderar över syftet med de uppföljande samtalen. Hon menar också att man måste anpassa modellen efter situation.

Anpassning av modellen till lokala kontexter

Ellen berättar att de träffar barnet lite kort innan hembesöket och att de upplever det som något positivt

Slutsatser

- Familjebehandlare upplever överlag modellen positivt, särskilt då den är anpassningsbar i förhållande till kontexten och att den kan motivera familjer till fortsatta insatser.
- Barncentrerat fokus – men här finns vissa brister i förhållande till de uppföljande samtalen.
- Behov av framför allt tillräckligt många som är utbildade för att modellen ska kunna erbjudas alla inom målgruppen, men utan att det blir en alltför ojämn arbetsbelastning för familjebehandlarna.

Granskning av utredningar

Jämför utredningar där EBF har använts med utredningar där EBF inte har använts.

Samlar totalt in 200 utredningar (100 av varje), varje kommun bidrar efter förmåga.

Utredningarna ska inte vara äldre än från 2018.

Barnet måste ha varit på polisförhör för misstanke om våld mot barnet.

Hur har det funkat hittills?

- Vi kommer ut till er och aidentifierar utredningarna.
- Personal har rekat inför vårt besök, dvs plockat fram de utredningar som de kan hitta och som passar kriterierna (ej äldre än 2018, barnet har varit på polisförhör).
- När vi är på plats: någonstans att sitta, tillgång till kopiator. Ibland krävs två dagar.
- Möjlighet att ”störa” någon i personalen, t ex mot slutet av dagen, för att efterfråga utdrag ur journalen.

Viktigt!

Utvärderingen är etikprövad och vi har rätt att tillgå utredningar, efter socialtjänstens medgivande. Samtycke från de utredningarna gäller krävs ej.

Utredningarna fraktas efter aidentifiering direkt till ÖU och förvaras där i låsta utrymmen, allt enligt rådande lagstiftning. Endast vi som arbetar i projektet har tillgång till materialet.

Nästa steg...

- Börja rekrytera barn och föräldrar som genomgått EBF.
- Intervjustudie
- Hur få tag på dessa... tips?